

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu: Dějepis obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Tato oblast vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávací obor dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Výuka národních a světových dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ a je vyučována ve všech ročnících 2. stupně ZŠ. Úzce spolupracuje s předměty jako je zeměpis, občanská výchova.

Ročník	Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Klíčová kompetence (zkratka)	Průřezová témata (zkratka)
6.	uvede konkrétní příklady důležitosti dějinných poznatků	význam zkoumání dějin	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, 10; VMEGS - 3
6.	uvede příklady zdrojů informací o minulosti	získávání informací o dějinách, historické prameny	K - ŘP, K - K	
6.	pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	získávání informací o dějinách, historické prameny	K - ŘP, K - K	VDO - 1
6.	orientuje se na časové přímce a v historické mapě	historický čas a prostor, získávání informací o dějinách	K - ŘP, K - K	OSV - 1
6.	řadí jednotlivé historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor	K - ŘP, K - K	OSV - 1; VMEGS - 3
6.	pokouší se charakterizovat současný názor na vznik světa a člověka	vznik a vývoj lidského rodu	K - ŘP, K - K	OSV - 1
6.	rozpoznává vývojová stadia člověka	vznik a vývoj lidského rodu	K - U, K - K	VMEGS - 3
6.	rozlišuje jednotlivé etapy pravěku podle materiálu pro výrobu nástrojů	členění pravěku podle základního materiálu pro výrobu nástrojů	K - U, K - K	OSV - 1; VMEGS - 3
6.	snaží se charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, snaží se objasnit jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku	K - U, K - K, K - ŘP	OSV - 1, 5; VMEGS - 3
6.	snaží se objasnit význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	člověk a lidská společnost v pravěku	K - K, K - U,	OSV - 1
6.	pochopí souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace	K - K, K - U	EV - 2, OSV - 1
6.	charakterizuje, vyhledává a srovnává starověké civilizace a jejich přínos pro rozvoj lidské společnosti	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	K - K, K - U, K - O	OSV - 1, EV - 3

6.	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí svět kult. dědictví	kulturní odkaz /Mezopotámie, Indie, Čína, Egypt/	K - K, K - U, K - O	OSV - 1, EV - 3
6.	porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	antické Řecko a Řím	K - K, K - U	OSV - 1, VDO - 2, VMEGS - 3
6.	vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko	K - U, K - K, K - O	OSV - 1, VDO - 2, VMEGS - 3
6.	na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury	antický Řím	K - U, K - K, K - O	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
6.	uvědomuje si význam křesťanství /zrod/	antické Řecko a Řím	K - K, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3
6.	charakterizuje období stěhování národů	střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	K - K, K - U	MuV - 1, 3; OSV - 1; VMEGS - 3
7.	osvojí si periodizaci středověku	periodizace středověku	K - U, K - K	OSV - 1, VMEGS - 3
7.	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik	nový etnický obraz Evropy	K - K, K - U	OSV - 1, MuV - 1, VMEGS - 2,3
7.	učí se chápat úlohu křesťanství a víry /christianizace a vznik států/	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	K - U, K - K	OSV - 1, MuV - 2, VMEGS - 3
7.	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	K - K, K - U	OSV - 1, MuV - 1, VMEGS - 3, EV - 3
7.	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka	křesťanství, islám a islámské říše ovlivňující Evropu /Arabové, Turci/	K - K, K - U	OSV - 1, MuV - 2, VMEGS - 3
7.	seznamuje se s konflikty mezi světskou a církevní mocí	papežství, císařství, křížové výpravy	K - U, K - K,	OSV - 1, VMEGS - 3
7.	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	K - U, K - K	OSV - 1
7.	uvede příklady románské kultury	kultura středověké společnosti - románské umění	K - K, K - O, K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
7.	seznámí se s rozmachem českého státu a jeho význam ve střední Evropě	český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků, vláda Karla IV. /český stát v 15. st./	K - K, K - O,,K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
7.	uvede příklady gotické kultury	gotické umění a vzdělanost	K - K, K - O,,K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3

7.	seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci, vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	K - K, K - O, K - ŘP, K - U	OSV - 1; VMEGS - 3; MuV - 2
7.	porovnává významné osobnosti českých a evropských dějin	Přemyslovci, Lucemburkové, konflikt mezi Anglií a Francií	K - K, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3
7.	uvědomuje si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	doba jagellonská /pozdní gotika/	K - K, K - O, K - U	EV - 3, OSV - 1, VMEGS - 3
7.	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa	K - U, K - K, K - ŘP	OSV - 1; VMEGS - 2, 3
7.	vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	renesance a humanismus	K - K, K - O, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3, EV - 3
7.	seznámí se s pojmem reformace /nové myšlenky žádající reformu církve/	reformace a její šíření Evropou	K - U, K - K, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
7.	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát a velmoci v 15. - 18. st.	K - K, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3
7.	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, posoudí její důsledky	český stát a velmoci v 15. - 18. st.	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3 MuV - 2
8.	učí se rozpoznávat projevy barokní kultury, uvede příklady významných kulturních památek	barokní kultura	K - K, K - O, K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
8.	seznámí se s pojmy osvícenství, klasicismus	rozvoj vzdělanosti v době osvícenství	K - K, K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
8.	chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	Evropa v 18. st. /Velká Británie a její kolonie - vznik USA/	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VDO - 4, VMEGS - 3, MuV - 3
8.	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	K - K, K - U	OSV - 1; EV - 3; VMEGS - 3
8.	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	K - K, K - U	OSV - 1; VMEGS - 1, 3
8.	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa, revoluce 19. st. jako prostředek řešení politických, sociálních a	K - K, K - O, K - U	OSV - 1, 11; VDO - 4; MeV - 5; VMEGS - 3; MuV - 1, 4

		národnostních problémů, politické proudy /konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus/, ústava, politické strany, občanská práva		
8.	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	věda a technika	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
8.	seznámí se s projevy umění přelomu 19. a 20. st	kulturní rozrůzněnost doby, měšťanská kultura	K - K, K - U	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
8.	charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií, pochopí nehumánnost rasismu	konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, 11; VMEGS - 3; MuV - 3
8	poznává české země jako nejrozvinutější část habsburské monarchie	společnost před 1. svět. válkou	K - K, K - O, K - ŘP, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3
8.	uvědomuje si rozdíly mezi příčinami a záminkou k válce, rozumí jejím důsledkům a dopadům na civilní obyvatelstvo, na příkladech demonstruje zneužití techniky	první světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, 7; VMEGS - 3
8. - 9.	charakterizuje okolnosti vzniku nástupnických států	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	rozpoznává klady a nedostatky demokratických systémů	vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1; VMEGS - 3; VDO - 2, 3, 4
9.	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět	mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu	kultura, věda a technika před vypuknutím 2. sv. války	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, EV - 3, VMEGS - 3
9.	rozpoznává destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět	K - K, K - U, K - ŘP, K - O	OSV - 1; VMEGS - 3; MeV - 5; MuV - 2, 3, 5

9.	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	holocaust	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1; VMEGS - 3; VDO - 2; MuV - 2, 3, 5
9.	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické a hospodářské prostředí	situace v našich zemích za 2. sv. války, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	K - K, K - U	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	dovede popsat příčiny, průběh a výsledky války, zneužití techniky a jeho důsledky	2. světová válka	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	chápe poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948	poválečné Československo	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3, VDO - 4
9.	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	uvede příklady střetávání obou bloků	politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	dovede vysvětlit a na příkladech doložit mocenské a politické důvody euroatlantické a hospodářské a vojenské spolupráce	vnitřní situace v zemích východního bloku /na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí/	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech, seznámí se s vnitřní situací v naší republice /události těchto let: 1948, 1968, 1993/	vývoj Československa /od roku 1945 do roku 1989/, vznik České republiky	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, VMEGS - 3
9.	dokáže posoudit postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1, 7; VMEGS - 2
9.	orientuje se v určitých problémech světa a porovnává je se současným vývojem u nás	problémy současnosti; věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	K - K, K - U, K - ŘP	OSV - 1; EV - 3; VMEGS - 1, 2, 3; VDO - 2, 3, 4